

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การปรับตัวของเกษตรกรในการผลิตไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว
ในตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางสาวนุชนาถ ล่องมัจฉา

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.จุฑาทิพย์ เกลิมผล	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.โสระยา ร่วมรัมย์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
อาจารย์ ดร.บุศรา ลิ่มนรินทร์กุล	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา (1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการผลิตไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว (2) เพื่อรวบรวมข้อมูลเทคนิควิธี และเทคโนโลยีที่เกษตรกรประยุกต์ใช้ในการผลิต (3) เพื่อศึกษาการปรับตัวของเกษตรกรในการผลิตไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว (4) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของเกษตรกร ไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำริน ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำริน ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อำเภอแม่เจดีย์ใหม่ จังหวัดเชียงราย เก็บข้อมูลแบบเจาะจง 110 ราย โดยแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด สัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา หาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีการปรับตัวในการผลิตไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวในปัจจัยด้านต่างๆดังนี้ 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ในการปลูกพืชไร่ต้องใช้แรงงานและพื้นที่ปลูกมากเพื่อให้ได้ผลผลิตมาก ส่วนการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวใช้แรงงานน้อย สร้างรายได้

ได้ในพื้นที่ขนาดเล็ก และมีวงจรชีวิตสั้นให้ผลตอบแทนเร็วทำให้มีทุนหมุนเวียน เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมี โดยใช้ยากำจัดวัชพืชที่ร่องแปลงแต่นแปลงจะถอนวัชพืชด้วยมือ หรือใช้เครื่องตัดหญ้า ในทางตรงกันข้ามการจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับจะต้องขนส่งไปยังกรุงเทพฯ และปริมณฑลทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นตามระยะทางการขนส่ง 2) ปัจจัยด้านสังคมได้แก่ เกษตรกรที่ย้ายไปทำงานนอกพื้นที่ที่กลับมาอยู่กับครอบครัว และปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวเป็นอาชีพ เพราะสร้างรายได้ดีและสม่ำเสมอ มีการจ้างงานในชุมชนทำให้เป็นอาชีพเสริมของเกษตรกรบางราย อีกทั้งเกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มเพื่อส่งผลผลิตไปจำหน่าย และช่วยกันหาช่องทางตลาดเพิ่ม 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมคือ เกษตรกรหันมาปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวซึ่งเป็นพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สภาพภูมิอากาศ ปรับการให้น้ำพืชโดยการใช้สปริงเกอร์เพื่อเพิ่มความชื้น มีการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมโดยการลดใช้สารเคมี จากการส่งเสริมของโครงการหลวง และใช้แรงงานคนในการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อรักษาโครงสร้างดิน 4) ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ คือ การสนับสนุนด้านการผลิตเช่น จัดหาปัจจัยการผลิต และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การคัดเลือกชนิดและพันธุ์พืชโดยโครงการหลวงส่งเสริมให้ปลูก ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนามาแล้ว นำมาปลูกในพื้นที่ทำให้ได้ผลผลิตดีและสร้างรายได้ให้เกษตรกรจนเป็นอาชีพหลักในปัจจุบัน

สภาพการผลิตไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวพบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 40 ปี มีประสบการณ์ในการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว 6-10 ปี ร้อยละ 34.55 เหตุผลที่ปลูกเนื่องจากช่วยเพิ่มรายได้และมีราคาดี ร้อยละ 44.45 พื้นที่ปลูกเป็นพื้นที่ลาดชัน ร้อยละ 95.50 และมีน้ำเพียงพอในฤดูแล้ง ใช้แรงงานในครอบครัว ร้อยละ 90.00 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2 คน เกษตรกรขายผลผลิตให้โครงการหลวง ร้อยละ 66.36 ขายผลผลิตเอง ร้อยละ 44.54 ขายส่งให้พ่อค้า ร้อยละ 34.54 ที่เหลือขายฝากและขายเหมาสวน ขนส่งผลผลิตโดยออกค่าใช้จ่ายเอง ร้อยละ 48.18 และในอนาคตเกษตรกรตัดสินใจเพิ่มปริมาณการปลูก ร้อยละ 63.64

ปัญหาที่พบในการผลิตส่วนใหญ่เป็นเรื่องโรคและแมลง ผลผลิตเน่าราคาตกต่ำในฤดูฝน ร้อยละ 89.09 ผลผลิตไม่ตรงตามฤดูกาลความต้องการของตลาด ร้อยละ 55.45 เกษตรกรมีความต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนปัจจัยการผลิต ร้อยละ 45.45 ต้องการความรู้ด้านการตลาดและการจัดการจำหน่ายให้กว้างขวาง ร้อยละ 42.72

เทคนิควิธีและเทคโนโลยีที่เกษตรกรประยุกต์ใช้ในการผลิตไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวได้แก่ การขึ้นแปลง การปลูกขยายพื้นที่ใหม่ การควบคุมปริมาณแสงและความชื้น การทำปุ๋ยหมัก การพ่นยากำจัดวัชพืชที่ร่องสวน การคลุมหน้าดินรักษาความชื้น การเก็บเกี่ยวพืช การคัดเกรด และการรักษาคุณภาพผลผลิต

Thesis Title Adaptation of Farmers to Temperate Flowering Plant
Production in Mae Chedi Mai Sub-district, Wiang Pa Pao
District, Chiang Rai Province

Author Miss. Nuchanat Longmutcha

Degree Master of Science (Agricultural Extension)

Thesis Advisory Committee

Lect. Dr. Juthathip	Chalermphol	Advisor
Assoc. Prof. Dr. Soraya	Ruamrungsri	Co-advisor
Lect. Dr. Budsara	Limnirunkul	Co-advisor

ABSTRACT

The research objectives are: (1) farmer's adaptation toward the production of temperate flowering plants. 2) To study the relationship between the personal factors. (3) To study the production and problem of the temperate flowering plants. (4) To collect the information, technique and technology which the farmers have been used during the planting process at Moo 8 of Ban Muang-Noy, Ban Huay Nam Rin and Ban Doy Mod.

The target group was 110 farmers planting the temperate flowering plants at 'Huay Nam Rin' the royal development center located in Moo 8 of Ban Muang-Noy, Ban Huay Nam Rin and Ban Doy Mod. The research tools were open-ended and close-ended questionnaires. These were used in individual and group interviews in order to analyze and find out the descriptive statistics, mean, percentage as well as to analyze the difference and compare to the relationship

between the personal factors, society and the farmer's adaptation toward the production of temperate flowering plants.

The results showed that: Farmers have adjusted their production to the following factors. First, the economic factor which is the use of intensive labor to reduce harvesting cost. Fern is one of the plants that have a short live cycle with a high return. Maize and rice require more labor when compared to flowers because flowers requires small area of land to grow. On the other hand flowers give a high return and righ profit. A Small land area requires less fertilizer which reduces the cost of production. Fertilizer also can be replaced by organic material. Herbicide will be used in a small amount beside the track. On the track, all the grass will be removed by hand, knife, or mower to reduce the cost of herbicide. Farmers lowbrow money from the bank for Agricultural and Cooperative and the village fund. In order to get a higher price, farmers need to ship their product to the market. The price depends on the distance from farm. Secondly a social factor is that farmer's families have an extended family. All the family members stay together because they have a stable income. Thirdly an environment factor is farmers expand growing period an increase fern production quality. Temperature, gradient, height from the sea level and land temperature need to be suitable for the plants. Ferns need to be planted only once. The life cycle can be a year to 20 years. Watering of ferns can be done by Sprinkkers to avoid drought. Environment recovery can be done by reducing the use of chemical and replacing by organic material to eliminate pest and diseases. Harvesting is by man to protect land structure. Government provides support through production support such as fertilize and production technology and royal project plants which provide major income for the farmers

70.21% of the labor in flowers production is a family labour an average of 3 people 74.55% have enough water during the summer. 75.5 remove the grass by hand. 17.29% use equipment. 39.04% sell their product to the royal project. 29.4% pay their own shipping cost. 32.24% of the problems are pests and disease. Farmer who need an information service about were 24.45%, and 18.25% for production factors.

Techniques and technologies used in agricultural production, including the flowers, by mixing plant material. control of light and moisture. Farmers are making their own compost, to increase the fertility of the soil, and bio-organic fertilizer, by water spray. Straw was used to cover soil to retain moisture. Use pruning shears to harvest the crop. The bath water.